

آينه

مصلحت با مُرقانون؟

● **حسین شمسیان**،... از همان روز برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم، اخبار و گزارش‌های متعددی مبنی بر رخداد تخلفات گسترده از سراسر کشور به گوش می‌رسید. این اخبار در فضای مجازی و حقیقی دست‌به‌دست می‌شد و واکنش‌های گوناگونی در پی داشت. طبیعی بود که اعتناکردن به همه آنچه منتشر می‌شد، ممکن نبود و نمی‌شد همه گزارش‌ها و اخبار را معتبر دانست، اما انتظار عمومی این بود و هست که دو مرجع مهم قانونی یعنی دستگاه قضائی و شورای نگهبان بلافاصله و بدون فوت وقت به این مهم توجه و رسیدگی کنند. یک تکلیف به عهده دستگاه قضائی بود و هست، براساس ماده ۳۲ قانون انتخابات ریاست‌جمهوری، مصادیق جرائم انتخاباتی به دقت و تفکیک در ۱۷ بند مورد اشاره قرار گرفته است. از جمله این ۱۷ بند می‌توان به خریدوفروش رأی یا تهدید و تطمیع در امر انتخابات اشاره کرد. اموری که متأسفانه هر دو در انتخابات اخیر گزارش شد. اما شاید مهم‌ترین نکته در این ماده، بند ۷ آن یعنی «اخلال در امر انتخابات» است. یقیناً اموری همچون عدم ارسال به موقع تعرفه به شعب اخذ رأی با هدف ناامیدکردن و پراکندن رأی‌دهندگان، مصادق بارز این بند است و قطعاً آمربن و عاملین این تخلف، اخلاق‌کنندگان در امر انتخابات هستند. مرجع قانونی رسیدگی‌کننده به این جرم هم مثل سایر جرائم، قوه قضائیه است...

جمهوری اسلامی

به انقلاب رحم کنید، مردم را به جان هم نیندازید

● **مهدی طباطبایی**...: تقاضا دارم کمی به انقلاب و اسلام رحم کنید و فضای حق و باطل ایجاد نکنید. تهمت‌زدن، افترا بستن، مردم را به جان هم انداختن درست نیست. در یک خانه گاهی دو برادر یا دو خواهر یا یک زوج، هر کدام به یک نفر رأی داده‌اند. در چنین شرایطی با طرح موضوع رأی حلال چگونه می‌خواهیم پاسخ خدا را بدهیم؟! خواهش می‌کنم برای رضای خدا و آرامش کشور این بحث‌ها را مطرح نکنید. همه ما بر هم تعالشی و پیشرفت کشور و حفظ کشور در مقابل حوادث همراه باشیم. نشود روزگاری برسد که مقابل خدا و رسول(ص) شرمند باشیم و از اظهارات خود پشیمان باشیم...

انتقاد

هزینة میلیاردي تبلیغات انتخاباتي را از کجا آوردید، گنج پیدا کرده‌اید؟

● **رسول منتجب‌نیا**...: اصولگرایان و رئیس تبلیغات بسیار گسترده و ده‌ها میلیارد تومانی برای این انتخابات کردند و مشخص نیست این پول‌ها از کجا آمده است! افرادی که مدام از فساد و مبارزه با فساد صحبت می‌کنند آیا گنجی پیدا کرده‌اند یا از صندوق امام رضا استفاده کردند؟ یکی از عوامل شکست همین مسئله والخری و حاتم‌بخشی در تبلیغات آقای رئیسی بود. برخی از آنها می‌گویند به طور طبیعی بعد از دو دوره، قدرت به جناح مقابل می‌رسد! اینگونه نیست زیرا مردم با هیچ فرد یا گروهی عقد اخوت نبسته‌اند...

روزگار

توبه، لازم اما کافی نیست

● **عباس حاجی‌نجاری**...: دستگاه قضائی نباید به توبه عاملان این تنصیع حقوق ملی اکتفا کند، زیرا مسئله در اینجا حق فردی آزاد جامعه نیست، بلکه موضوع انتخابات یک موضوع ملی است که با کلیت نظام اسلامی ارتباط پیدا می‌کند، چراکه مواضع مطرح‌شده از سوی نامزدهای مرتبط با جبهه اصلاحات، در عین اینکه کل نظام اسلامی را زیر سؤال برده و بهترین مستند را در اختیار دشمنان نظام اسلامی قرار داده تا رآی پرونده‌سازی علیه نظام اسلامی و به‌تبع آن محکومیت‌های آینده استفاده کنند، اما تعلق در رسیدگی از سوی دیگر می‌تواند زمینه‌ای برای ایجاد نگرانی و یاس در نیروهای مؤمن بر انقلاب باشد که محصول طبیعی آن کاهش انگیزه‌ها برای حضور در صحنه‌های سخت انقلاب است...

اطلاعات

نقص غرض

● **فتح‌الله آملی**...: اصولا نه آقای رئیسی نماینده تام و تمام بخش ارزشی و انقلابی و ولایتمدار جامعه است و نه آنها که به آقای روحانی رأی دادند خدای ناکرده طرفدار لابی‌بالی‌گری و دین‌گریزی یا دارای زاویه با انقلاب و نظام و دین و ارزش‌های شناخته شده آن...: اصولا این تقسیم‌بندی از پایه و اساس دارای اشکال و انحراف است. برای چه به خاطر رد یا باخت فرضی در یک عرصه سیاسی و انتخاباتی حاضرم دانسته یا نادانسته گران‌ترین هزینه‌ها را صرف کنیم و هر مغالطه‌ای را صورت دهیم و بی‌جهت جامعه را دوقطبی کرده و با نادیده‌گرفتن قاعده سازی کم‌تحملی خود را به رخ بکشیم؟...رای حلال و رأی حرام هم نداریم. نه اینکه نداشته باشیم اما اصولا بحث حلال و حرام در اینجا چندان قابل رصد نیست. نه کسی می‌تواند تضمین بدهد همه آرای ریخته شده به حساب آقای رئیسی رأی طیب و طاهر و حلال بوده و نه کسی می‌تواند در آرای ریخته‌شده به حساب آقای روحانی شبهه وارد کند و بگوید همه یا بخشی از آن حرام بوده... و این شبهه را برای بخش مهمی از اجتماع ایجاد کنند که آنان در برابر خواست و اراده ما ایستاده‌اند و عصبانی شده‌اند.

یادمانده‌های یزدی از مذاکره با برژینسکی

رگ خواب آمریکایی‌ها را داشتیم

زینب اسماعیلی

عکس: زینب اسماعیلی

مخالف بود. او مخالف بود، برای اینکه مواضع انقلاب چیزی نبود که آنها بتوانند بپذیرند.

■ **یادتان هست که برژینسکی، لهستانی بود.**

بله، یهودی بود.

■ **روس‌ها در طول تاریخ و حتی پس از انقلاب اکتر به لهستانی‌ها خیلی ظلم کرده بودند و برژینسکی خاطرات بسیار بدی داشت.** بنابراین فکر می‌کرد که انقلاب ایران هم ممکن است چنین پیامدهایی داشته باشد.

آنها اصولا از انقلاب ناراحت بودند و به انقلاب

خوش‌بین نبودند.

■ **کلا دیدگاه‌های برژینسکی به شکلی بود که به نقش اتحاد جماهیر شوروی خیلی بدبین بود،** شاید به خاطر همین سابقه لهستانی‌اش. شاید او انقلاب

مذاکره‌کننده ایرانی با برژینسکی، مشاور کارتر در الجزایر بگوید: ملاقاتی بین شما، مهندس بازرگان، دکتر جمران و برژینسکی... چه اتفاقی رخ داد، چه مذاکراتی در آنجا انجام شد؟ آن چیزی که از شخصیت برژینسکی دریافت کردید، چه بود؟

ببینید: اگر ما با آمریکایی‌ها اختلافی داریم باید بنشینیم

با آنها گفت‌وگو کنیم. برژینسکی طرف خوبی برای مذاکره بود: در مذاکرات سیاسی خیلی مهم است که طرف ما چه کسی است. یک وقتی طرف صحبت می‌کند اما به قول قدیمی‌ها شوت است؛ بله، در مذاکره با او کاری نمی‌توانیم بکنیم. ولی برژینسکی یک مذاکره‌کننده بسیار زیرک و باهوش بود و به مطالبی که می‌گفت اشراف داشت. این، کار آدم را راحت‌تر می‌کند. برژینسکی به کار خودش وارد بود.

■ **برژینسکی در مذاکره از طرف دولت آمریکا اختیار عمل داشت؟**

بله، ما می‌خواستیم توافق کنیم.
■ **خب او قدرت توافق داشت؟ در چه زمینه‌ای می‌توانستید توافق کنید؟**

در زمینه روابط دو کشور؛ بالاخره برژینسکی شخصیت برجسته‌ای در سیاست خارجی دولت آمریکا بود و ما هم اگر می‌خواستیم با آمریکا بر سر مسائل مورد اختلاف طرفین به توافق برسیم، او بهترین فرد برای مذاکره بود.

■ **استارت مذاکره چطور زده شد؟ آنها از شما تمایل کردند به مذاکره یا تیم ایرانی؟**

یادم نیست؛ اما طرفین هر دو احساس کردند که باید بنشینند و گفت و گو کنند. در آن شرایط این یک ضرورت بود.

■ **خب آن موقع که هنوز ماجرای تسخیر سفارت رخ ن داده بود، موضوع اصلی مذاکره چه بود؟**

در واقع آنچه ما می‌خواستیم و دنبالش بودیم، تقاهم درباره انقلاب ایران بود چون این سابقه نداشت. بنابراین برای ما خیلی مهم بود که مواضع انقلاب اسلامی و ایران را به آمریکایی‌ها حالی کنیم.

■ **یعنی آنها انقلاب را بپذیرند؟**
بله، بپذیرند. چون آنها از انقلاب ترس و واهمه داشتند.

■ **خود شخص برژینسکی هم که خیلی ضدانقلاب بود.**

بله، نه‌تنها با انقلاب ما، بلکه کلا با هر نوع انقلابی

دیپلماسی

یادمانده‌های یزدی از مذاکره با برژینسکی

رگ خواب آمریکایی‌ها را داشتیم

زینب اسماعیلی

عکس: زینب اسماعیلی

مخالف بود. او از انقلاب لطمه دیده بود. نگرانی ما این بود که شاه با آمریکایی‌ها کنار نیاید و به انقلاب لطمه بخورد.

■ **یعنی اتفاقی مثل کودتای ۲۸ مرداد یک بار دیگر تکرار شود؟**

بله، ما از این نگران بودیم چون آن‌موقع هنوز خود انقلاب تثبیت نشده بود و ما مشکلات زیادی داشتیم؛ بنابراین ما حق داشتیم نگرانی داشته باشیم.

■ **خب چند روز بعد از اینکه به تهران برگشتید ماجرای تسخیر سفارت رخ داد.** تصورش را می‌کردید که وقتی برگردید چنین اتفاقی رخ دهد؟ یا فکر می‌کنید بهانه‌شد؟

در ایران به همان اندازه که گروهی می‌خواستند با آمریکایی‌ها به توافق برسیم، کسانی هم بودند که نمی‌خواستند. می‌خواستند همچنان روابط ما با آمریکایی‌ها خصمانه باشد. طیف گروه‌های چپ این موضع را داشتند و این واکنش را نشان دادند که مبادا روابط عادی شود، چون بالاخره انقلاب پیروز شده بود. منافع ملی ایجاب می‌کرد که با آمریکایی‌ها کنار بیاییم، اما البته چپی‌ها نمی‌خواستند. طیف گسترده چپ‌ها –چه مسلمان‌شان چه غیرمسلمان‌شان– همه نسبت به اینکه ما با آمریکایی‌ها به تفاهم برسیم، ناراحت بودند و واکنش نشان دادند.

■ **پس پیش‌بینی می‌کردید که در ایران گروهی با این مذاکره مخالف باشند.**

مخالف‌تر از پیش‌بینی می‌کردیم.

■ **ولی چنین دامنه مخالفتی را پیش‌بینی نمی‌کردید؟**
بله، فکر نمی‌کردیم به آنجاها کشیده شود.
■ **فکر می‌کنید فقط مذاکره شما باعث تسخیر سفارت شد؟ یا یک بهانه بود و چیزهای دیگری ماجرا را به سمت تسخیر سفارت هل داد؟**

ببینید! آنها که علی‌الاطلاق مخالف بهبود روابطمان با آمریکا بودند، از اینکه ما داشتیم مذاکره می‌کردیم نگران بودند خصوصاً که تیم مذاکره‌کننده ایران که ما بودیم، نسبت به قضایا اشراف داشتیم و فقط شعار نمی‌دادیم. به اصطلاح رگ خواب آمریکایی‌ها را داشتیم و می‌دانستیم چطور با آنها رفتار کنیم؛ ولی عده‌ای بودند که مخالف بهبود روابط ایران با آمریکایی‌ها بودند؛ بنابراین آنها به چنین واکنش‌هایی دست زدند.

■ **برنامه شما سمسه نفر از تیم مذاکره‌کننده این بود که مذاکرات را ادامه بدهید؟ به نظرتان می‌رسید که می‌توانید با آمریکایی‌ها به تفاهم برسید؟**

بله، به‌نظر من می‌شد.
■ **نظر ره‌سفرتان چه بود؟**
هر سه همین نظر را داشتیم. برای اینکه آمریکایی‌ها، کار دیگری نمی‌توانستند بکنند، چه کار می‌خواستند بکنند؛ درعین حال به نفع ما هم بود که [آن زمان] با آمریکایی‌ها توافق کنیم.

■ **در خاطرات مهندس بازرگان هست که درباره موضوع قراردادهای سلاح و پول‌هایی که در حساب‌های آمریکایی هست، صحبت کردند.** درباره

یادمانده‌های یزدی از مذاکره با برژینسکی

این موضوع‌ها، یادتان هست که آنها قول دادند که آیا اینس مطالبات را پس می‌دهند، قرارداد را ادامه می‌دهند یا نه؟

بله، اگر مذاکرات ادامه پیدا می‌کرد، مشکلات ما برطرف می‌شد.

■ **یعنی اگر آن مذاکرات ادامه پیدا می‌کرد ما الان با ماجرای پول‌های بلوکه‌شده در آمریکا مواجه نبودیم.**
ما مسئله حساب‌های بلوکه‌شده، قرارداد اسلحه که با آمریکا داشتیم انجام می‌شد و مثلاً ما در جنگ مشکل خرید سلاح نداشتیم؟

بله، به همین ترتیب است. می‌توانست چنین پیامدهایی داشته باشد.

■ **بعد از مذاکره الجزایر که به تهران برگشتید، ماجرای تسخیر سفارت پیش آمد و دیگر کانال‌های ارتباطی‌تان با آمریکا قطع شد.**

بله.

■ **و دیگر شما هیچ مرادهای با برژینسکی نداشتید؟**
خیر، دیگر معنا نداشت.

■ **در مطالبی که درباره برژینسکی هست این آمده که او پیش از پیروزی انقلاب معتقد بوده که باید آمریکا از شاه حمایت نظامی کند تا انقلاب پیروز نشود.** در نشست گودادولپ هم چنین اعتقادی را دارد ولی کارتر خلاف این فکر می‌کند. بعد ماجرای حمله طیس را طراحی می‌کند و ناکام می‌شود. حتی در اسنادی آمده که برای به‌شکست‌کشاندن حکومت انقلابی تلاش کرده تا صدام را برای حمله به جزایر سه‌گانه متقاعد کند؛ اما این آدم سال‌های اخیر و در جریان مذاکرات هسته‌ای می‌گوید با ایران توافق کنید. چقدر این آدم تغییر کرده؟ به‌نظرتان گذر زمان باعث شد او آن‌قدر تغییر کند؟ یا انقلاب تغییر کرد؟

نه، انقلاب تغییر نکرد.

■ **انقلابیون چطور؟**
انقلابیون هم تغییر نکردند؛ اما آمریکایی‌ها به‌نوعی واقع‌گرایی دست پیدا کردند. خب چه کار می‌خواهند بکنند؟! در ایران انقلاب پیروز شده و از موضع قدرت حرف می‌زنند.

■ **در الجزایر هم آنها این واقع‌گرایی را داشتند؟**
شرایط الجزایر متفاوت بود با شرایط بعد.

■ **شرایط مذاکرات آن زمان شما، با شرایط تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای درحال حاضر چقدر شباهت دارد؟ منظورم از جنبه فشارهای داخلی است که به دیپلمات‌ها وارد می‌شود.**

شرایط مشابه است، اما شرایط بیرونی تغییر کرده و آنها‌یی که می‌خواستند به کلی رابطه قطع شود، نتوانستند.

■ **شما گفتید زمان مذاکرات الجزایر، آمریکایی‌ها واقع‌گرا شده بودند و به این نتیجه رسیده بودند که می‌شود با ایران توافق کرد.** باز می‌خواهم برگردم به شخصیت برژینسکی، در گفت‌وگوی رسانه‌ای که چند سال پیش به صورت مشترک با «نیوزویک» داشتید، برژینسکی را چگونه دیدید؟ خیلی تغییر کرده بود یا باز همان آدم بود؟

همان آدم بود؛ منتها این درایت را داشت که خودش را با شرایط تطبیق بدهد. شرایطی که شما از آن صحبت می‌کنید و مذاکرات هسته‌ای اخیر، مثل روزهای قبل نبود و فرق کرده بود.

■ **یعنی از الجزایر تا الان؟**

بله.

■ **خودتان چه؟ خودتان چقدر تغییر کرده‌اید؟**
البته مدیران ما هم تغییر کرده‌اند؛ اما عملاً می‌دانستیم که نمی‌شود سرمان را بگوبیم به دیوار و بگویم دیوار به عقب بود. واقع‌گرای پیدا کرده‌ایم.

■ **حتی برژینسکی در دوره مذاکرات هسته‌ای حامی مذاکرات هسته‌ای شده بود و توییت کرده بود که در این شرایط باید با ایران به توافق رسید.** او یک بار خواسته بود با ایران توافق کند ولی نشد و یک مذاکره‌کننده شکست‌خورده بود. فکر می‌کنید آن سابقه در نگاهش تأثیر داشت؟

بالاخره همه ما از رویدادها یاد می‌گیریم. آمریکایی‌ها هم از آن شکست مذاکرات اولیه و ناکامی یاد گرفتند که موضوع‌شان را تعدیل کنند و تعدیل کردند.

آينه ديروز

کیتان

- احمدی‌نژاد: لاریجانی از نخبگان برجسته کشور است
- علی لاریجانی در اولین نطق پارلمانی: بهبود معیشت مردم اولویت مجلس هشتم است
- وزیر اطلاعات: بنی‌صدر قطعاً خائن است
- هرندی، وزیر ارشاد: بحث اصلی بر سر میزان خیانت‌های آشکار بنی‌صدر است نه چیز دیگر
- اسد، در پاسخ به درخواست رژیم صهیونیستی: روابط با ایران را قطع نمی‌کنیم
- جعفری، فرمانده کل سپاه پاسداران: ساختار بسیج و سپاه با توجه به شرایط تغییر می‌کند
- آیت‌الله مکارم شیرازی: ملت عراق با امضای توافقنامه امنیتی با آمریکا اسیر می‌شود

انتقاد

- توضیحات درباره سیر تغییرات در وزارت کشور؛ احمدی‌نژاد: می‌خواستند رحیمی را قطعه‌قطعه کنند
- بانک تجارتی ایران و اروپا در تهران آغاز به کار کرد؛ برای اولین‌بار پس از انقلاب نخستین شعبه بانک خارجی در ایران افتتاح شد
- هشدارعلی لاریجانی به آژانس انرژی اتمی: در صورت ادامه رفتار دوپهلوی آژانس، مجلس هشتم حد و مرز جدیدی برای همکاری با آنها ایجاد می‌کند
- واکنش الهام به دلایل عدم اجرای برنامه‌های توسعه کشور؛ اشکال از برنامه است که با دولت نمی‌خواند
- به دنبال انتشار گزارش البرادعی، اعضای گروه ۵+۱ در خواست کردند: ایران شفاف‌سازی کند
- عسگری، نایب‌رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس هفتم اعلام کرد: بیشترین میزان شایکت‌ها از عملکرد دولت بود

ایران

- احمدی‌نژاد: از تصمیمات مجلس استقبال می‌کنیم
- علی لاریجانی: اجازه فریبکاری به آژانس هسته‌ای نمی‌دهیم
- سخنگوی دولت: متأسفانه در مجلس هفتم شاهد وضع قوانینی در مقابله با دولت بودیم
- سردار احمدی‌مقدم مطرح کرد: ۷۷ میلیارد تومان؛ بودجه ستاد مبارزه با مواد مخدر
- رئیس‌جمهور: شلمچه سند پیروزی خون بر شمشیر است
- جعفری، فرمانده کل سپاه: سازمان سپاه نباید خود را به دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های سازمانی محدود کند

اقتاب

- منتجب‌نیا، قائم‌مقام دبیرکل حزب اعتماد ملی: کسانی که دم از خط امام (ره) می‌زنند نباید تگ‌نظر باشند
- مصباحی‌مقدم، نماینده مجلس: دولت باید در چارچوب خط مشی مجلس حرکت کند
- علی بروغنی، نماینده مجلس: به هر قیمتی شده تورم را مهار می‌کنیم
- جعفری، فرمانده کل سپاه پاسداران: باید نقش تعیین‌کننده‌ای در منطقه و جهان داشته باشیم
- علی‌عسگری، نایب‌رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس هفتم: دولت‌گرایی، جزء تکراری مجلس است
- آیت‌الله مکارم‌شیرازی: کشور از تورم و مفاسد اقتصادی رنج می‌برد
- بهروزی، دبیرکل جامعه زینب (س): با مشخص‌شدن مبنای فعالیت‌های گروه‌های سیاسی، مردم تکلیف‌شان را می‌دانند

جمهوری اسلامی

- رهبرمعظم انقلاب با عفو و تخفیف مجازات ۳۵۱۰ نفر از محکومان موافقت کردند
- احمدی‌نژاد: برخی قلم‌ها مانع خدمت رحیمی در وزارت کشور شدند
- علی لاریجانی : ساماندهی وضعیت اقتصادی کشور مهم‌ترین اولویت مجلس هشتم است
- فرمانده کل سپاه و بسیج: تحول در بسیج و سپاه امری قطعی، ضروری و اجتناب‌ناپذیر است
- متکی، سخنگوی وزارت خارجه: گزارش جدید آژانس تایید عدم انحراف برنامه هسته‌ای ایران است
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: ترکیب دین و اراده مردم در ۱۵ خرداد قدرتی عظیم آفرید
- احمد توکلی نماینده مجلس: ادغام بانک‌ها در تعارض با اصل ۴۴ و نیازمند مجوز مجلس است

اطلاعات

- احمدی‌نژاد: دولت نهم قانونمندترین دولت مظاهری، رئیس بانک مرکزی؛ بانک‌های خارجی خواهان حضور در ایران هستند
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: مشکل گرانی و بی‌کاری را می‌توان با استفاده از منابع زیرزمینی و نیروی انسانی از بین برد
- سیدحسن خمینی: انقلاب اسلامی، جهان را به ییاداری دینی فراخواند